

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਤ ਰਹੈ ਨ ਹੋਰੀ ॥ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਤੁਟੈ ਨ ਕਾਹੂ
 ਤੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਖਟੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਉਚਰਤ ਰਸਨਾਗਰ ਤੀਰਥ ਗਵਨ ਨ ਥੋਰੀ ॥ ਪੂਜਾ ਚਕ੍ਰ ਬਰਤ
 ਨੇਮ ਤਪੀਆ ਉਹਾ ਗੈਲਿ ਨ ਛੋਰੀ ॥ ੧॥ ਅੰਧ ਕ੍ਰੂਪ ਮਹਿ ਪਤਿਤ ਹੋਤ ਜਗੁ ਸੰਤਹੁ ਕਰਹੁ ਪਰਮ
 ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕੁ ਭਇਓ ਮੁਕਤਾ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਭੋਰੀ ॥ ੨॥੩੭॥੬੦॥ {ਪੰਨਾ
 1216}

ਪਦਅਰਥ:- ਮੋਹਨੀ—ਮਾਇਆ। ਹੋਰੀ—ਰੋਕੀ ਹੋਈ। ਰਹੈ ਨ—ਰੁਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਸਾਧਿਕ—ਜੋਗ-ਸਾਧਨ ਕਰਨ
 ਵਾਲੇ। ਸਿਧ—ਸਿੱਧ, ਜੋਗ-ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਗੇ ਹੋਏ ਜੋਗੀ। ਕਾਹੂ—ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ। ਤੋਰੀ—ਤੋੜੀ ਹੋਈ। 1। ਰਹਾਉ।

ਖਟ—ਛੇ। ਰਸਨਾਗਰ—ਰਸਨਾ-ਅੱਗੂ, ਮੂੰਹ-ਜ਼ਬਾਨੀ। ਨਾ ਥੋਰੀ—ਘਟਦੀ ਨਹੀਂ। ਚਕ੍ਰ—ਪਿੰਡੇ ਉਤੇ ਗਣੇਸ਼
 ਆਦਿਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ। ਉਹਾ—ਉਥੇ ਭੀ। ਗੈਲਿ—ਪਿੱਛਾ। ਨ ਛੋਰੀ—ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। 1।

ਅੰਧ ਕ੍ਰੂਪ ਮਹਿ—(ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਦੇ) ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚ। ਪਤਿਤ ਹੋਤ—ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੰਤਹੁ—ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ!
 ਪਰਮ ਗਤਿ—ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ। ਮੋਰੀ—ਮੇਰੀ। ਮੁਕਤਾ—{ਮਾਇਆ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ} ਆਜ਼ਾਦ
 ਭੋਰੀ—ਥੋੜਾ ਕੁ ਹੀ। 2।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਭਾਈ! ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ (ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ) ਆਪਣੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਫਸਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਰੋਕਿਆਂ
 ਰੁਕਦੀ ਨਹੀਂ। ਜੋਗ-ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ, ਜੋਗ-ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਗੇ ਹੋਏ ਜੋਗੀ—(ਮਾਇਆ ਇਹਨਾਂ) ਸਭਨਾਂ
 ਦੀ ਹੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ (ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰ) ਤੋੜਿਆਂ ਟੁੱਟਦਾ ਨਹੀਂ। 1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੂੰਹ-ਜ਼ਬਾਨੀ ਉਚਾਰਿਆਂ, ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਰਟਨ ਕੀਤਿਆਂ ਭੀ (ਮਾਇਆ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਤ) ਘਟਦੀ
 ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕ ਹਨ ਦੇਵ-ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, (ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਗਣੇਸ਼ ਆਦਿਕ ਦੇ) ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਣ
 ਵਾਲੇ, ਵਰਤ ਆਦਿਕਾਂ ਦੇ ਨੇਮ ਨਿਬਾਹੁਣ ਵਾਲੇ, ਤਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਪਰ ਮਾਇਆ ਉਥੇ ਭੀ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ
 (ਖਲਾਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ)। 1।

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ! ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਤੁਸੀਂ ਮਿਹਰ ਕਰੋ) ਮੇਰੀ ਉੱਚੀ
 ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਬਣਾਓ (ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪੰਜੇ ਵਿਚੋਂ ਬਚਾਓ)। ਹੇ ਨਾਨਕ! ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ
 ਵਿਚ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ) ਥੋੜਾ ਜਿਤਨਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, (ਉਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ) ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2। 37। 60।